Ştefan DUMITRESCU



POPASURI SCRIITORICEŞTI PE OLT ŞI OLTEŢ

ANTOLOGIE DICŢIONAR AL SCRIITORILOR DE PE OLT ŞI OLTEŢ, de Florentin Smarandache

Când eram copil şi ascultam sau citeam poezii îi divinizam pe poeţi... George Coşbuc, Mihai Eminescu, Vasile Alecsandri au fost pentru mine zei... În adolescenţă îi iubeam, mă gândeam la ei ca la culmi ale perfecţiunii umane şi ale iubirii divine... Citindu-i pe Nichita Stănescu, pe Ana Blandiana, pe Marin Sorescu, eu care trăiam într-un târg de provincie, mi-i imaginam fericiţi, luminoşi, formând o familie, făcând parte dintr-o lume a „zeilor" (lumea scriitorilor) edenică... Mai târziu, în timpul facultăţii, când eram un tânăr poet cunoscut, în care se puneau mari speranţe, am avut fericirea să-i văd, să-i cunosc personal, să stau cu ei de vorbă. Cu unii dintre ei am trăit momente frumoase de comunicare şi de prietenie, şi am rămas prieteni...

Abia după mulţi ani mi-am dat seama că această lume a scriitorilor, pe care eu o vedeam ca pe o lume a fericirii, edenică, în care scriitorii se iubesc şi se preţuiesc între ei, este o lume nefericită, o lume a orgoliilor, formată din indivizi complexaţi, bolnavi de egoplasm, patologic, cancerul egoului, a lui eu să fiu mare, eu sunt mare scriitor, ceilalţi sunt scriitori mici, deşi acolo în străfundul sufletului lor ei ştiu foarte bine că sunt mediocrităţi... Toţi atinşi de rabia invidiei şi în cea mai mare parte inconştienţi, fără perceperea realităţii tragice, a lumii bolnave în care trăim. Mai târziu, urcând în vârstă, apărându-mi cărţile, am cunoscut şi mai profund această lume, din care făceam şi eu parte acum, care, la începuturile vieţii mele, mi se păruse frumoasă şi care, cu trecerea anilor, mi se dezvăluia a fi din ce în ce mai urâtă...

Lumea scriitorilor (ca şi a oamenilor de ştiinţă), fiind o lume a invidiei şi a orgoliilor, este o lume dezbinată, atomizată. Fiecare dă din coate, folosind toate mijloacele, ca să ajungă mai în faţă, să fie mai mare... Mult mai târziu, judecata necruţătoare a timpului şi a Istoriei literaturii române alege dintre ei doar câţiva, restul căzând într-un anonimat desăvârşit... Tocmai pentru că lumea scriitorilor este o lume a atomizării, a marginalizării, a însingurării, gestul d-lui Florentin Smarandache de a aduna scriitorii daţi de spaţiul social şi cultural al Olteniei de mijloc, spaţiul circumscris de râurile Olteţului şi Olt mi s-a părut extraordinar... de frumos, de binevenit. Mi s-a părut o lecţie foarte bună, pe care un om care trăieşte departe (sau mai bine zis Dumnezeu) ne-o dă nouă pentru a ne cunoaşte mai bine pe noi, pentru a înţelege lumea bolnavă în care trăim... Pentru a ne face mai buni!

De mulţi ani spun în lucrările mele că Axiofagia (patologie a psihologiei poporului român care îşi are rădăcina în subconştientul şi în codul genetic al nostru şi care ne face să ne urâm, să ne marginalizăm, să ne asasinăm valorile) ne-a făcut foarte mult rău în istorie şi ne face şi în prezent... Datorită acestor patologii ale psihologiei poporului român (pe care le tratez pe larg în lucrarea „Psihologia şi pedagogia poporului român"), datorită acestor patologii ale psihologiei poporului daco-român am ajuns acum ca neam şi ca naţiune pe fundul prăpăstiei, în preziua dispariţiei noastre din istorie... Să ne zbatem, în sărăcie, să ne părăsim ţara, condamnându-ne copiii la suferinţă şi la... exil. Florentin Smarandache a cunoscut exilul, în toată amăreala lui, şi poate că acest fapt este unul dintre argumentele care l-au făcut să-i adune la un loc pe scriitorii lăsaţi acasă. În subconştientul lui îi era dor de acasă, sătul de singurătate printre străini, îi era dor să retrăiască „starea de împreună cu ai lui". Prin această Antologie - Dicţionar a scriitorilor din spaţiul din care vine, el se întoarce într-un mod metaforic şi sufleteşte acasă, ca să fie împreună cu ai lui.

Şi într-adevăr, acum după ce am lecturat această carte frumoasă, necesară şi de aceea binevenită, parcă noi, cei care suntem personaje ale ei, care facem parte din ea, suntem mai bogaţi sufleteşte, suntem mai mulţi, mai puternici. Acum vedem şi mai bine cât de talentaţi suntem, acum vedem cu toţii truda noastră de-o viaţă obiectivată în cărţile şi lucrările care ne-au apărut. NU NE MAI SIMŢIM SINGURI ACOLO ÎN LOCURILE UNDE NE-A ARUNCAT SOARTA. Trăim cu toţii starea de împreună! Şi spaţiul geografic şi spiritual, din care veneam, ne apare acum ca mai bogat spiritual, ca un substrat cu o putere creatoare uimitoare.

De aceea, subliniem acest lucru, trebuie să-i mulţumim profesorului Florentin Smarandache, acest atlet al meridianelor şi al ştiinţei matematice pe toţi coclaurii planetei, pe toate paralele şi meridianele (fiind prin aceasta un ambasador al culturii, al ştiinţei şi literaturii române în lume, un ambasador care face imaginea României mai frumoasă în spaţiul universal), că a avut ideea de a-i aduna pe scriitorii daţi de acest spaţiu geografic şi cultural, bogat, spunem noi, circumscris celor două râuri, Oltul şi Olteţul, zonă folclorică veche, profundă, cu un specific aparte. Cu rădăcini ontologice puternice înfipte în subconştientul colectiv daco-românesc, cu deschideri şi proiecţii spirituale greu de imaginat în viitor. Această carte fiind de fapt oglinda şi harta culturală a Olteniei de mijloc.

Nu putem să nu ne aducem aminte cu recunoştinţă că Vâlcea a mai dat doi asemenea oameni generoşi, dăruiţi culturii vâlcene, oameni care au trudit toată viaţa ca să pună în valoare bogăţia creaţiei spirituale a acestui spaţiu geografic şi cultural străvechi, valorile lui. Este vorba despre oamenii minunaţi ai Vâlcii, dl Petre Petria, plecat de curând dintre noi, autor al mai multor dicţionare din care nu lipseşte niciun creator care a lăsat în urma lui o lucrare, niciun nume, care să cadă pradă uitării, şi marele Istoric şi iubitor de oameni, dl Corneliu Tamaş; figuri culturale marcante ale spaţiului vâlcean care ar trebui preţuite mult mai mult! Cărora societatea, partea aceasta de lume şi noi, oamenii de cultură, le suntem foarte datori. Fie ca Domnul să-i binecuvânteze în Împărăţia Lui!!

Cum scriitorii, artiştii, în general, sunt daţi de substratul cultural al unui popor, de substratul social şi cultural al unei regiuni, al unui spaţiu spiritual, ei fiind expresia spirituală a acelui spaţiu, numărul lor, dar mai ales valoarea lor vorbesc tocmai de bogăţia şi de puterea creatoare a acelui spaţiu cultural. Este ceea ce ne revelează cartea editată de Florentin Smarandache.

Faptul că, aşa cum vedem din Antologia-Dicţionar a scriitorilor din spaţiul Olteniei de mijloc („Popasuri scriitoriceşti pe Olt şi Olteţ",

Volum Antologc, Editura Sitech din Craiova şi Editura Publisher, 1313 Chesapeake, Clumbus, Ohio), acest spaţiu geografic şi cultural circumscris râurilor Cerna şi Olteţ, a dat un mare număr de scriitori, mulţi dintre ei de valoare, ne spune tocmai acest lucru că acest spaţiul geografic şi cultural, cu tradiţiile, cu specificul său are o mare putere creatoare, o vitalitate şi expresivitate inconfundabile.

Îmi aduc aminte un cântec popular din acest spaţiu al Cernei şi al Olteţului, care a fost prelucrat pentru cor de dl profesor de muzică Zidăroiu (o altă mare figură culturală a Bălceştiului, de care ne amintim cu dragoste şi respect!), ale cărui versuri începeau aşa: „Între Cerna şi Olteţ / A crescut un nuculeţ". Parafrazând cântecul popular, după lectura cărţii întocmite şi editate de Florentin Smarandache, spunem şi noi că „Între Cerna şi Olteţ sau Pe Cerna şi pe Olteţ / Au răsărit mulţi poeţi".

Este pentru prima dată când cineva scoate o Antologie a scriitorilor daţi de acest spaţiul geografic şi spiritual, fapt absolut benefic şi merituos... Până mai de curând era încetăţenită o prejudecată că Moldava este spaţiul care a dat cei mai mulţi şi cei mai mari scriitori. Cartea de faţă vine să demonstreze că şi spaţiul vâlcean, substratul geografic şi spiritual circumscris râurilor Olt şi Olteţ a dat multe şi mari valori culturale... Dacă am numărat bine, cu aproximaţie numărul lor depăşeşte suta de creatori în arta cuvântului. Am numărat şi personalităţile culturale enumerate în subcapitolele: „Alte personalităţi din Tetoiu, Vâlcea" (Bogdan Amaru, nefericitul scriitor din perioada interbelică, Bureţea Emilian, cercetător, Calotă Emil, poet, Cârloganescu Marcel, poet şi dramaturg, Diaconu Mircea, cercetător, Guran Maria, cercetător ştiinţific, Ionescu Alexandru, publicist, Iordache Martin, publicist, Mitrana Dumitru, istoric şi critic literar, folclorist, Pârâianu Ion, publicist, Petre Emil, cercetător, Petre Nicolae, cercetător, publicist, Popa Liciu, publicist, Pop Marţian Al, actor, Vlad Ion, cercetător); „Alte personalităţi din Valea Mare" (Nicolae N. Magereanu, general, cavaler al ordinului „Mihai Viteazul cu eşarfă", Gheorghe Ştefan, profesor universitar, istorie, Ion N. Vasilescu, profesor, publicist, Aurel Sturzu, prof. univ., inginer, Alexandru Magereanu, poet, publicist, colonel, Paul Grigoriu, profesor, cercetător ştiinţific, Miu Filipoiu, profesor, Ion V. Totu, prof. univ., economie, ministru, Aurel Dicu, publicist, cercetător, Nicolae G. Bărbuţ, inginer, colonel, Dumitru Bărăitaru, prof., poet, Ioan Şt Popa, profesor, poet); „Alte personalităţi din Bălceşti-Vâlcea" (Alexandru Oprea, scriitor, critic literar, Florentin Smarandache, prof. Rusăneşti - Judeţul Vâlcea"; „Alţi scriitori din Bulzeşti" (Dan Constantin Marinescu, poet, profesor, Ştefan Sorescu, versificator popular, Nicoliţa Sorescu - a scris poezii, Nicolae Sorescu, a publicat trei volume de versuri, Sorina Sorescu, conf. dr. facultatea de litere, Craiova, Grigore Sorescu, a semnat mai multe articole de critică literară, profesor, Victor Viorel Răducan, a scris basme, literatură pentru copii); „Personalităţi din judeţul Vâlcea, Băbeni-Vălcea" (Dragoş Vrînceanu, poet, eseist, critic, traductor, Dragoş Serafim, medic, scriitor, Butoi Gheorghe, prof. univ., economie, Vasilescu Dumitru, prof. univ., inginer, Nacea Cristiana, lector univ., Universitatea Constantin Brâncoveanu, Râmnicu-Vâlcea); „Lădeşti-Vâlcea" (Virgil Ierunca, critic literar, redactor la Radio Europa liberă, Gheorghe Neamu, geograf, Lixandru Benone, conf. univ.), „Amărăşti-Vălcea" (Marin Iliescu, scriitor, Ion Abagiu, scriitor, Marin Popa, folclorist, Emil I. Palanca, publicist, Marin I. R. Popescu, Gheorghe I. Costeanu, prof. unv. dr., chimist de renume, Nicole D. Costeanu, prof., dr. docent, Nicolae Oiţă, farmacist, autor de brevete de invenţie, Paulian Abagiu, peste 300 de lucrări în domeniul medicinii, Alexandru Cetăţeanu, scriitor, domiciliat în Canada) etc.

Autorul acestei Monografii literare a spaţiului vâlcean, căci putem să o numim şi aşa, îi aminteşte pe cei mai însemnaţi oameni, autori de lucrări ştiinţifice şi literare daţi de satele acestei zone binecuvântate cu har de Dumnezeu, prezentându-le fişa biografică, lista referirilor critice despre fiecare personalitate şi fragmente din operele lor, astfel că ne putem face o imagine de ansamblu asupra fiecărei personalităţi prezentate şi a operei ei...

După lectura cărţii ai un sentiment ciudat de bogăţie sufletească şi de nostalgie. Autorii prezentaţi şi lectura biografiei şi a fragmentelor din operelor autorilor antologaţi construiesc în mintea lectorului o Viziune de ansamblu, o frescă literară completă a acestui important spaţiu geografic al României. Obiectivul şi aşteptările autorului care a conceput acest Dicţionar-Antologie literară au fost realizate pe deplin. „Se urmăreşte evolutiv parcursul scriitorilor, care-şi agaţă ispitele sufleteşti de vaierul vorbelor purtate pe aripi de timp. Dubla determinare, trecut şi viitor, dăruieşte oamenilor şi locurilor în care au trăit înţelepciunea şi diversitatea preocupărilor", scrie poetul Florentin Smarandache în prefaţa cărţii...



Tiepolo - *Fata cu papagal*

Pentru prima dată avem o hartă hagiografică a spaţiului cultural al Olteniei de mijloc. Cartea le prilejuieşte oamenilor trăitori pe aceste locuri să-şi cunoască scriitorii, oamenii creatori pe care pământul acesta, udat de sângele strămoşilor i-a dat cu prisosinţă. Avem posibilitatea să vedem ce scriitori dotaţi, cu operă importantă, care au îmbogăţit cultura română, a dat acest spaţiu.

Inspirat, autorul monografiei culturale a spaţiului vâlcean i-a prezentat şi pe scriitorii şi oamenii de creaţie care au trecut la Domnul, cum ar fi Bogdan Amaru, Gib Mihăescu, Vîrgil Ierunca, Al. Oprea, Alexandru Cerna Rădulescu Stăneşti... Avem astfel şi o imagine istorico-literară a devenirii bogăţiei spirituale a acestei vetre străvechi de cultură.

Pentru că recenzia noastră a devenit prea întinsă, ne vom mărgini în final să-i amintim pe scriitorii cu cele mai bogate opere prezentaţi de autor, urmând ca opera lor să o analizăm mai pe larg în altă cronică literară. Îi notăm, din cuprins, în ordinea indicată de sumar, care respectă ordinea alfabetică: Valeriu Anania, Bogdan Amaru, Nicole Bălaşa, Ştefan Dumitrescu, Dumitru Gherghina, Virgil Ierunca, Gib Mihăescu, Alexandru Oprea, Petrache Poenaru, Ioan Şt. Popa, Irineu Popa, Marin Popescu Diculescu, Elena Adriana Răducan, Dinu Săraru, Florentin Smarandache, Beatrice Silvia Sorescu, George Sorescu, Ion Sorescu, Marin Sorescu, George Ţărnea, Al Florin Ţene...

Nu putem încheia prezentarea acestei cărţi importante pentru cultura vâlceană, pentru cultura Olteniei fără să le mulţumim în mod deosebit profesorilor Emilia Popescu Diculescu, Marin Popescu Diculescu, Elena Adriana Răducan şi Dumitru Gherghina (cei care au gândit şi au realizat admirabila revistă „Nova Didactică"), cei care au urmărit şi au stimulat dezvoltarea fenomenului literar în acest spaţiu cultural, cei care au scris şi i-au prezentat pe scriitorii daţi de această vatră istorică sacră, care de mai multe decenii se află în centru fenomenului literar al Olteniei!